

Co-funded by
the European Union

german
cooperation
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by:

giz

Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

ČESTA PITANJA O STATUSU OVLAŠTENOG PRIVREDNOG SUBJEKTA (AEO)

1. ŠTA ZNAČI AEO?

Ovlašteni privredni subjekat (*Authorized Economic Operator - AEO*) je status koji se odobrava „pouzdanim poslovnim partnerima“ koji mogu imati koristi od mnogih carinskih pojednostavljenja, a izgrađen je na principima transparentnosti, pravičnosti i međusobne odgovornosti. AEO program se zasniva na carinsko-poslovnom partnerstvu kako bi privredni subjekti slobodnom voljom ispunili standarde koji garantuju zajednički cilj - sigurnost lanca snabdijevanja.

2. KO MOŽE PODNIJETI ZAHTJEV ZA IZDAVANJE AEO ODOBRENJA?

Shodno članu 7. Zakona o carinskoj politici u BiH, privredni subjekat koji ima sjedište u carinskom području BiH i ispunjava uslove i kriterije utvrđene članom 8. istog zakona može podnijeti zahtjev za odobranje AEO statusa. AEO program je otvoren za sve privredne subjekte, uključujući mala i srednja preduzeća, bez obzira na njihovu ulogu u međunarodnom lancu snabdijevanja.

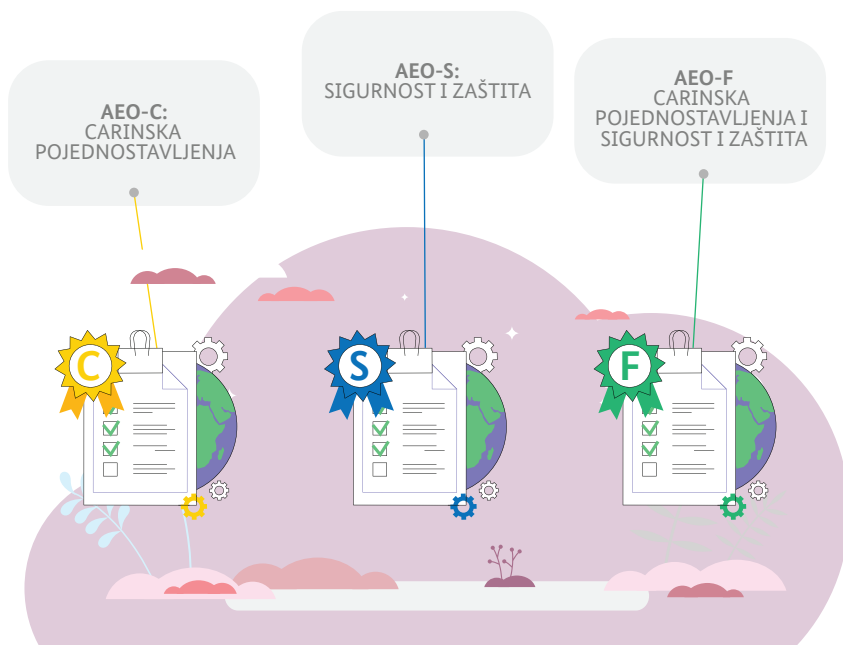

3. KAKO MOGU PODNIJETI ZAHTJEV ZA IZDAVANJE AEO ODOBRENJA I KOJI SU PRVI KORACI?

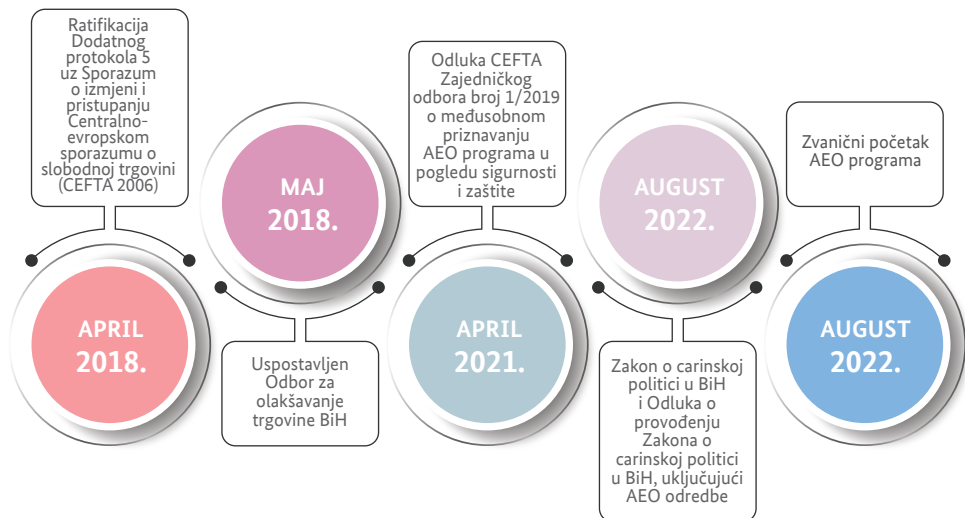
Svaki privredni subjekat zainteresovan za sticanje AEO statusa, može se obratiti UINO i izraziti svoju namjeru na e-mail adresu: AEO@uino.gov.ba, kao prvi korak ka eventualnom podnošenju zahtjeva. Zahtjev se podnosi u pisanoj formi na obrascu iz Priloga 5 Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u BiH, popunjenom u skladu sa obrazloženjem datim u prilogu. Podnosilac zahtjeva podnosi i popunjava Upitnik za samoprocjenu iz Priloga 1 AEO Smjernica, koji može biti dostavljen i u elektronskom obliku radi ubrzanja samog postupka provjere. Svrha upitnika je pružanje dodatnih informacija carinskom organu o podnosiocu zahtjeva koji može, već u postupku popunjavanja samog upitnika, prepoznati određene rizike i pokušati ih otkloniti ili smanjiti na prihvatljiv nivo.

4. KOJE SU VRSTE AEO ODOBRENJA?

5. HISTORIJAT AEO PROGRAMA U BIH

6. KOJE SU POGODNOSTI AEO PROGRAMA?

Manje carinskih kontrola

Prioritet pošiljki odabranih za kontrolu

Lakši pristup ostalim carinskim pojednostavljenjima

Mogućnost izbora mjesta kontrole

Međunarodno priznanje kao siguran i pouzdan poslovni partner

Bolji odnos sa carinom i drugim državnim organima

Međusobno priznavanje AEO (MRA) – lakši pristup tržištu

Mogućnost odobravanja nižeg iznosa garancije za tranzitni postupak

7. ŠTA ZNAČI MEĐUSOBNO PRIZNAVANJE AEO PROGRAMA I KOJE SU PREDNOSTI?

Međusobno priznavanje podrazumijeva da ugovorne strane međusobno priznaju nacionalne AEO programe pružajući značajne, uporedive i recipročne pogodnosti imaocima AEO odobrenja u stranama ugovornicama.

PREDNOSTI:

Manje carinskih kontrola

Pojednostavljenje carinskih i inspeksijskih kontrola i olakšavanje procedura u najvećoj mogućoj mjeri

Razmjena podataka između carinskih organa

Međusobno priznavanje nacionalnih AEO programa u svim CEFTA stranama u skladu sa relevantnim EU zakonodavstvom u pogledu AEO

8. MOŽE LI VANJSKI SAVJETNIK PRIVREDNOG SUBJEKTA BITI LICE ZADUŽENO ZA KONTAKT SA CARINSKIM ORGANOM U POSTUPKU ZA ODOBRAVANJE AEO STATUSA?

Kontakt osoba privrednog subjekta zadužena za kontakt sa carinskim organom treba da bude stalno zaposlena u kompaniji, sa znanjem i kompetencijama o carinskim procedurama. Pojedinci, konsultantske agencije ili carinski zastupnici mogu podržati kompaniju u postupku za sticanje AEO statusa i ispunjavanja svih uslova i kriterija.

9. KOJE KRITERIJE MORAM ISPUNITI DA BIH STEKAO AEO STATUS?

1. Pridržavanje propisa – da privredni subjekat, odnosno lice i zaposleni zadužen za carinska pitanja u posljednje tri godine nisu počinili teže ili ponovljene povrede carinskog i poreskog zakonodavstva, niti su izvršili krivična djela u vezi sa njegovom privrednom djelatnošću
2. Zadovoljavajući sistem vođenja evidencije – uspostavljen sistem poslovne evidencije o prevozu robe koji omogućavaju odgovarajuće carinske kontrole
3. Praktični standardi kompetencija ili stručnih kvalifikacija – praktično iskustvo u carinskim pitanjima od najmanje tri godine ili osposobljenost u području carinskog zakonodavstva stečeno putem obrazovne ustanove
4. Standardi sigurnosti i zaštite – preduzimanje mjera radi osiguranja sigurnosti i zaštite u međunarodnom lancu snabdijevanja
5. Finansijska likvidnost – dobro finansijsko stanje koje omogućava ispunjenje obaveza u posljednje tri godine

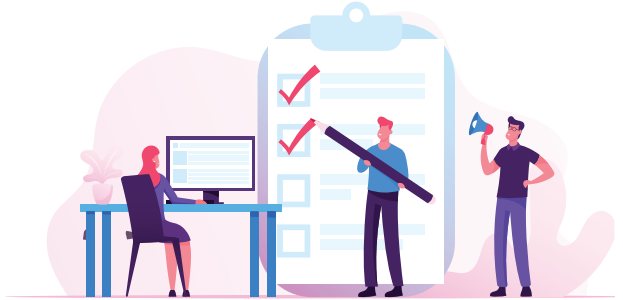
10. U KOJIM SLUČAJEVIMA SE ZAHTJEV ZA ODOBRAVANJE AEO STATUSA ODBIJA?

Zahtjev se odbija ako neki od gore navedenih kriterija nije ispunjen.

11. KOJA SU PODRUČJA KOJA SE PROVJERAVAJU TOKOM POSJETA KOMPANIJI OD STRANE CARINSKOG ORGANA?

- Carinske procedure
- IT i računovodstvo
- Sigurnost i zaštita
- Poslovni i logistički procesi
- Analiza rizika/interne kontrole
- Finansijski aspekti
- Ljudski resursi
- Ugovorni odnosi
- ISO certifikati

12. KADA I KAKO SE AEO STATUS MOŽE SUSPENDOVATI/ UKINUTI?

Ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) AEO status dodijeljen na osnovu netačnih i nepotpunih informacija
- b) Protiv imaoca AEO statusa pokrenut prekršajni ili krivični postupak
- c) Nosilac AEO statusa izvršio teške povrede carinskih i/ili poreskih propisa bez prava na žalbu
- d) Ako imalac AEO statusa ne preduzme potrebne mjere na otklanjanju nedostataka

13. GDJE I KAKO MOŽEMO DOBITI DODATNE INFORMACIJE U POGLEDU AEO PROGRAMA?

Službena web stranica UINO - dio posvećen AEO-u

<https://www.uino.gov.ba/portal/bs/carine/carinski-postupci>.

Također, za bilo koje pitanje ili nejasnoću, možete se obratiti na e-mail adresu AEO@uino.gov.ba.

14. KAKVU ULOGU IMALAC AEO STATUSA MOŽE IMATI U MEĐUNARODNOM LANCU SNABDIJEVANJA?

PROIZVOĐAČ

UVOZNIK/IZVOZNIK

ŠPEDITER

DRŽALAC SKLADIŠTA

PREVOZNIK

OPERATER U LUCI

TRGOVAČKI POSREDNİK

KONSOLIDATOR

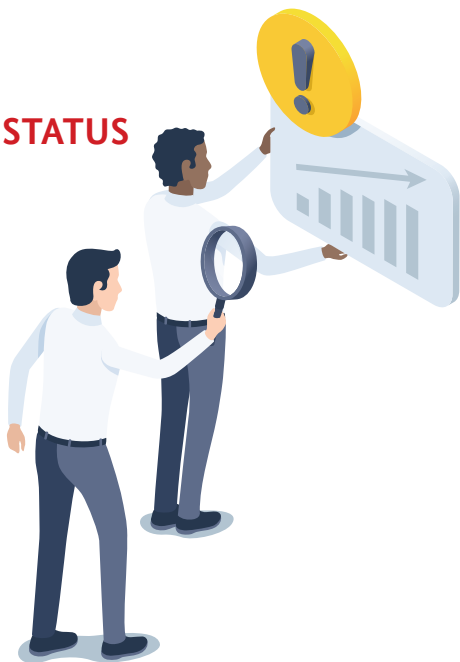
15. DA LI AEO STATUS PODRAZUMIJEVA UKIDANJE CARINSKE KONTROLE U BIH?

AEO status ne podrazumijeva ukidanje carinskih kontrola već njihovo maksimalno smanjenje. Carinski organ može odlučiti da vrši kontrolu uzimajući u obzir određeni rizik ili obavezne kontrole prema drugim posebnim zakonima (npr. zakoni koji se odnose na sigurnost proizvoda).

16. KAKO MOGU SAZNATI KOJE KOMPANIJE VEĆ IMAJU AEO STATUS U BIH?

Spisak kompanija koje već imaju AEO status je dostupan na web stranici UINO.

17. REGIONALNA AEO ASOCIJACIJA

Pored nacionalne podrške i izvora informacija, kompanije mogu imati koristi i od regionalne razmjene i učenja na primjerima drugih kompanija kroz pridruživanje AEO asocijaciji. Članstvo u AEO asocijaciji uključuje kompanije na tržištima CEFTA strana koje već imaju AEO status, kao i sve druge zainteresovane kompanije. Sve kompanije u CEFTA stranama koje su zainteresovane za dobivanje AEO statusa su pozvane da se priključe navedenoj asocijaciji.

Konkretno, AEO asocijacija ima za cilj:

- Promociju AEO programa u cijelom regionu
- Jačanje uloge privatnog sektora u okviru AEO programa
- Unapređenje saradnje između privatnog sektora i državnih institucija
- Stvaranje boljih ekonomskih uslova za implementaciju programa i za uvođenje novih inicijativa

Osnivanje AEO asocijacije podržava *Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ)*, u okviru projekta „Podrška regionalnoj ekonomskoj integraciji“, sufinansiranog od strane Evropske unije i njemačkog Saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ).

Za više informacija kontaktirajte: info@aeoassociation.org

UPRAVA ZA INDIREKTNO - NEIZRAVNO OPOREZIVANJE
УПРАВА ЗА ИНДИРЕКТНО ОПОРЕЗИВАЊЕ

Uprava za indirektno oporezivanje
Sektor za carine
Odsjek za pojednostavljene carinske postupke i ovlaštene privredne subjekte

Bana Lazarevica bb
78000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina
Tel. +387 51 335 100
Fax. +387 51 335 101
info@uino.gov.ba
www.uino.gov.ba